

VITENSKAPELIG
HØYSKOLE
Norwegian School of
Theology, Religion and Society

Bibelbruk i konfirmantundervisning

En kvalitativ innholdsanalyse av Bibelens funksjon og rolle i det heldigitale
konfirmantopplegget *Nettkonfirmant*

Trine Pettersen Lohne

Veileder

Førsteamanuensis Ingunn Aadland

MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn,

AVH5045: Masteroppgave i erfaringsbasert master i kirkelig undervisning (15 ECTS), vår
2023

Antall ord: 10104

Forord

Jeg har hatt gleden av å få være aktiv i konfirmantarbeid fra jeg selv var konfirmant, som ungdomsleder, voksenleder og til slutt som ansatt i en menighet. Arbeidet med formidling til konfirmanter og ungdom er en stor del av min arbeidshverdag og har gitt meg mange gode erfaringer og høydepunkt både via kontinuerlige treffpunkt og på leir. Min bakgrunn har gjort arbeidet med denne oppgaven motiverende og interessant, og jeg gleder meg til å fortsette i arbeidet med konfirmanter med ny innsikt og nye perspektiver.

Jeg vil gjerne takke:

- Ingunn, som har gitt gode tilbakemeldinger og innspill underveis.
- Kristina, som både har vært bestevenn og medstudent igjennom flere år med studier
- Maren og Joakim, som har gitt både husrom og hjerterom og som leser og motiverer
- Ellen, som har hjulpet meg i havn og tørket noen (mange!) tårer i denne prosessen
- Gode kollegaer og venner, som har støttet, heiet og gitt gode ord underveis
- Erik, mitt forbilde og den lederen jeg unner alle å treffe på en gang i arbeidslivet
- Mamma og Pappa, som konstant gir tilbakemeldingen: Dette kommer til å gå så bra
- Alle barna som ikke er mine, men som tilhører meg litt allikevel og jeg får låne så mye jeg vil. Dere fyller hverdagen min med moro, glede og latter
- Jørgen, som får livet til å fungere og fyller det med kjærighet og omsorg

Sammendrag

Tema for oppgaven er bibelbruk i konfirmantundervisning. Det finnes en rekke konfirmantbøker og konfirmantopplegg å benytte seg av når konfirmantåret skal planlegges. Formålet med denne oppgaven har vært å undersøke et konfirmantoppleggs tilnærming til Bibelen og vurderer dette i lys av Plan for trosopplæring.

I oppgaven har jeg gjort en kvalitativ innholdsanalyse av et konfirmantopplegg. Materialet som har vært undersøkt i denne oppgaven er det heldigitale konfirmantopplegget *Nettkonfirmant*, og jeg har brukt teoretiske perspektiver om bibelbruk, tilnærming til Bibelen og idealtyper for bibelforståelse for å utarbeide en metode for å kunne svare på min problemstilling:

- 1) *Hvilken tilnærming til Bibelen har konfirmantopplegget Nettkonfirmant, og 2) hvordan kan tekstutvalg og tilnærming vurderes i lys av målsettingen for konfirmanter i Plan for trosopplæring?*

Jeg har brukt kvalitativ innholdsanalyse som metode, og inspirert av tidligere forskning på feltet har jeg også analysert for å identifisere ulike idealtyper for bibelforståelse for å finne svar på problemstillingen. Mitt hovedfokus for å finne svar på problemstillingen har vært å se på utvalget av bibeltekster i konfirmantopplegget, og hvordan de brukes for å finne ut hvilken tilnærming konfirmantopplegget har til Bibelen. I analysen har jeg tatt en avgrensning og sett nærmere på 4 av 10 leksjoner i konfirmantopplegget og analysert bruken av bibeltekstene, både i antall og i funksjon. Jeg har også identifisert 3 idealtyper for bibelforståelse som til stede i konfirmantopplegget. Deretter har jeg drøftet funn og observasjoner fra analysen i ulike deler for å kunne svare på problemstillingens andre del. Jeg har også sett på likheter og ulikheter ved tilnærmingen til Bibelen mellom *Nettkonfirmant* og andre konfirmantopplegg som har blitt analysert i tidligere forskning på feltet.

Til slutt oppsummerer jeg og presenterer hovedfunn fra analysen og nye perspektiver, og avslutter med en oppsummering og spørsmål til inspirasjon for videre forskning på temaet bibelbruk i konfirmantundervisning.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	1
1.1	Tema og begrunnelse for studien.....	1
1.2	Oppgavens struktur.....	1
1.3	Problemstilling.....	2
1.4	Materiale.....	2
1.5	Tidligere forskning.....	2
2	Teori og metode.....	3
2.1	Teoretiske perspektiver.....	3
2.1.1	Teori om bibelbruk.....	3
2.1.2	Tilnærming til Bibelen i andre konfirmanntopplegg.....	4
2.1.3	Målsetting for konfirmanter i Plan for trosopplæring.....	7
2.1.4	Idealtyper for bibelforståelse.....	8
2.2	Metodiske perspektiver.....	9
2.2.1	Metode.....	9
2.2.2	Valg av leksjoner i <i>Nettkonfirmant</i>	10
2.2.3	Analysespørsmål.....	11
3	Analyse og drøfting.....	11
3.1	Kort presentasjon av Nettkonfirmant.....	11
3.2	Analyse av leksjoner i Nettkonfirmant.....	12
3.2.1	Leksjon 2. Tema: Bibelen.....	12
3.2.2	Leksjon 4. Tema: Gud vår skaper.....	14
3.2.3	Leksjon 6. Tema: Jesus vår frelser.....	15
3.2.4	Leksjon 7. Tema: Tilgivelse og nåde.....	15
3.3	Identifisering av idealtyper for bibelbruk i Nettkonfirmant.....	16

3.3.1	Bibelen som faktagarantist	16
3.3.2	Bibelen som moralsk veileder	18
3.3.3	Bibelen som fasit på eksistensielle spørsmål	18
3.4	Funn fra analyse av Nettkonfirmant	20
3.5	Funn i Nettkonfirmant vurdert i lys av målsetting i Plan for trosopplæring	21
4	Avslutning	23
4.1	Hovedfunn og nye perspektiver	23
4.2	Oppsummering	25
5	Litteratur	27
6	Vedlegg	28
6.1	Vedlegg 1, Oversikt over tekstutvalget i Nettkonfirmant.....	28

1 Innledning

1.1 Tema og begrunnelse for studien

Tema for denne oppgaven er bibelbruk i konfirmantundervisning. Bibelen presenteres for konfirmanter på ulike måter. Gjennom min erfaring med konfirmantarbeid har jeg erfart at de forskjellige måtene å presentere Bibelen på, ofte er avhengig av hvilket tema det skal snakkes om på den aktuelle konfirmantsamlingen/undervisningen, og hvem som skal snakke om det aktuelle temaet. Jeg ønsker å se nærmere på tilnærmingen til Bibelen i arbeid med konfirmanter ved å se på tekstutvalget som er gjort i konfirmantopplegget *Nettkonfirmant*, som er et heldigitalt konfirmantopplegg utviklet av Sjømannskirken.

Motivasjon og bakgrunn for valg av dette temaet, er arbeid med både konfirmanter og kirkeansatte gjennom de siste 10 årene. Nye konfirmantbøker, læringsopplegg og undervisningsmateriale blir tilgjengelig år etter år. Måten å undervise og snakke om Bibelen på endrer seg fra person til person. Ofte har bøkene og undervisningsoppleggene forhåndsutvalgte tekster som en del av ferdiglagde samlinger eller temaer som den som underviser kan ta i bruk. Dette preger hvordan vi presenterer Bibelen for konfirmanter og hvordan vi bruker bibeltekstene. Mitt mål med denne oppgaven er få et dypere innblikk i noe som opptar meg i min arbeidshverdag med barn og ungdom i kirken, og samtidig bidra til bevisstgjøring og refleksjon rundt hva og hvordan vi formidler, og hva vi noen ganger ikke formidler i arbeid med Bibelen i trosopplæringen.

1.2 Oppgavens struktur

I innledningskapittelet i denne oppgaven vil jeg gi et innblikk i tema og begrunnelse for studien. Jeg vil gjøre rede for oppgavens struktur, problemstilling, materiale og tidligere forskning på området. Etter innledningskapittelet vil jeg under teori og metode først gjøre rede for noen teoretiske perspektiv som er relevant i analysen min. Deretter ser jeg nærmere på metodiske perspektiver, fordeler og ulemper med metoden som er valgt. Videre presenterer jeg og ser nærmere på innholdet i *Nettkonfirmant*, før jeg begynner med analysen av tekstutvalg og bibelbruk i noen utvalgte leksjoner som tar for seg ulike tema i konfirmantopplegget. I drøftingsdelen bruker jeg refleksjoner og funn fra analysen av *Nettkonfirmant*, for å svare på problemstillingens første del. For å finne svar på del to av problemstillingen vil jeg drøfte

tekstutvalget og bibelbruken i *Nettkonfirmant*, og vurdere disse i lys av målsettingen for konfirmanter i Plan for trosopplæring. Oppgaven avsluttes med hovedfunn fra analysen og nye perspektiver og en oppsummering.

1.3 Problemstilling

For å belyse temaet bibelbruk i konfirmantundervisning i konfirmantopplegget *Nettkonfirmant* har jeg valgt denne problemstillingen, delt inn i to spørsmål:

- 1) *Hvilken tilnærming til Bibelen har konfirmantopplegget Nettkonfirmant, og 2) hvordan kan tekstutvalg og tilnærming vurderes i lys av målsettingen for konfirmanter i Plan for trosopplæring?*

1.4 Materiale

Nettkonfirmant er en digital konfirmantplattform utviklet og drevet av Sjømannskirken (Sjømannskirken, u.å.). Dette er et heldigitalt opplegg, og har tidligere fungert som et supplement for menigheter der avstand, sykdom eller andre grunner har gjort det vanskelig å treffe enkelte konfirmanter fysisk. Under Covid-19 pandemien ble *Nettkonfirmant* brukt av en stor andel menigheter for å tilby konfirmantundervisning da det ikke var mulig å treffes fysisk.

Nettkonfirmant består av 10 leksjoner som tar for seg hvert sitt tema. Hver leksjon inneholder 9 til 11 spørsmål. Det følger med tekst, bilder eller video til hver leksjon, inkludert en digital lærebok, og en direktelenke til en nettside med Bibelen, hvor det er mulig å slå opp å lese i Bibelen. Konfirmantopplegget kan gjennomføres i sin helhet digitalt, men kan også brukes som et opplegg der konfirmanten gjennomfører en leksjon hjemme i forkant av en fysisk konfirmantsamling.

1.5 Tidligere forskning

Artikkelen fra tidsskriftet *Prismet, Fra katekisme til liberal pietisme*-(Johnsen et al., 2018), er den artikkelen som er nærmest tematikken og feltet som denne oppgaven tar for seg. Artikkelen analyserer tre nye konfirmantbøker ut ifra fire kriterier. En av kriteriene er tilnærming til Bibelen; hvordan forfatterne presenterer Bibelen, hvilke bibeltekster som er valgt og hvorvidt tekstutvalget overlapper med anbefalingene i Plan for trosopplæring. Denne artikkelen berører tematikken om hvordan Bibelen presenteres for konfirmanter, og brukes i denne oppgaven for

å belyse det teoretiske perspektivet rundt bibelbruk. I artikkelen analyseres et annet materiale, men målgruppen for materialet som analyseres er konfirmanter.

I 2015 inngikk MF en avtale med Kirkerådet som omfattet forskning på trosopplæringsreformen i Den norske kirke. Prosjektet *Bibelen i trosopplæringen – Barn og unges læring i trosopplæringen* er et prosjekt i 3 deler som ble publisert i 2018. De tre delene er 1) *Bibelen i utvalgte lokale trosopplæringsplaner i Den norske kirke* (Midttun & Tveito, & Joachimsen, 2018) *Hvordan foregår bibelundervisningen i trosopplæringen i Den norske kirke?* (Leganger-Krogstad, 2018). 3) *Barns og unges respons på bibelundervisning i Den norske kirke* (Leganger-Krogstad, 2019). Alle disse tre rapportene beveger seg inn på feltet med forskning på bibelbruk, men dekker i motsetning til denne oppgaven en større aldersgruppe, og har hatt sitt søkelys på lokale trosopplæringsplaner og bibelundervisning. Prosjektet har også sett på respons fra deltagerne i bibelundervisningen.

I *Prismet*-artikkelen *Diakonal bibellesning – nødvendig i trosopplæringen* (Sommerfeldt, 2019), pekes det på mangel av bibeltekster i Plan for trosopplæring, som åpner et rom for at Bibelen kan hjelpe barn og unge til å tolke og mestre livet (Sommerfeldt, 2019). En artikkel som forsker innenfor samme område, men med et annet fokus. Artikkelen fokuserer på diakonal bibellesning og nødvendigheten av gode diakonale bibeltekster i trosopplæringen. Den tar for seg temaet bibelbruk, slik som hovedtemaet i denne oppgaven, men med et større helhetlig fokus på livstolkning og livsmestring i trosopplæringen.

2 Teori og metode

2.1 Teoretiske perspektiver

2.1.1 Teori om bibelbruk

Det finnes flere teorier om bibelbruk og ulike forståelser av Bibelen. Det teoretiske perspektivet som her brukes i analysen av *Nettkonfirmant*, er Bibelen som en tekstsamling som er åpen for tolkning. Basert på egen erfaring med utvikling og gjennomføring av konfirmantarbeid, går jeg ut ifra at det ligger bevisste valg bak utviklingen av *Nettkonfirmant* i forbindelse med hvilke tekster som skal være med og hvilke tekster som ikke får plass. Bibelen presenteres og fremstilles på ulike måter, og et konfirmanntopplesgs arbeid med bibelfortellinger henger

sammen med flere ting. Det er flere ting som spiller inn når valg skal gjøres i utformingen av et konfirmantopplegg.

Ingunn Aadland skriver i sin artikkel «*Nestekjærleiksbibelen*»: *Bibel, verdier og rammeplan i barnehagar med utvida kristent formål* (Aadland, 2021) om ulike bibelkonstruksjoner og ulike måter å bruke Bibelen på. Bibelen som presenteres, og tekstutvalg, konstrueres ikke bare i løse luften, men er avhengig av flere faktorer, som faglig forankring i henhold til Plan for trosopplæring (Kirkerådet, 2010), kulturell kunnskap om Bibelen og avsenders tanke og ideologi. Aadland skriver hvordan det formes en bibel i det som beskrives som forhandlingsrommet. Forhandlingsrommet er det rommet som oppstår mellom ideologisk engasjement og faglig og formell forplikning (Aadland, 2021, s. 187). Dette perspektivet er også interessant i analysen av *Nettkonfirmant*: hvilke tilnærming er det til Bibelen, og hvilken rolle og funksjon får den i konfirmantopplegget.

Samme perspektiv er til stede i artikkelen *Kvinna i den kulturelle bibelen – Ein analyse av nyare norske barne- og ungdomsbiblar* av samme forfatter (Aadland, 2019). I artikkelen undersøker Aadland hvordan kvinner er representert i den norske kulturelle Bibelen, og tar et utgangspunkt i gjenfortellingene av bibeltekster i barnebibler som er utgitt det siste tiåret (Aadland, 2019, s. 141). Artikkelen redegjør for at kvinnes roller er små og ikke prioritert i gjenfortellingene, og når de fremheves så er de presentert som synderinner. Dette presenteres i artikkelen ikke som et uttrykk for kvinneforakt i barnebiblene, men derimot reflekterer en lojalitet ovenfor den *kulturelle Bibelen*; Bibelen slik den blir husket og forstått i vår kultur (Aadland, 2019, s. 141). Bibelen konstrueres og gjenfortelles slik den er forstått av avsender og den allmenne oppfatning i vår tid og i vår kultur.

2.1.2 Tilnærming til Bibelen i andre konfirmantopplegg

I Prismet-artikkelen *Fra katekisme til liberal pietisme – Konfirmantbøker anno 2015* (Johnsen et al., 2018) er tre konfirmantbøker analysert med vekt på fire temaer; Tilnærming til Bibelen, presentasjon av kirkens lære, hvordan konfirmantbøkene framstiller den virkeligheten konfirmantene lever i, og bøkene i seg selv som pedagogiske redskaper. I denne oppgaven er det særlig konfirmantbøkens tilnærming til Bibelen som blir relevant for å kunne gi et sammenligningsgrunnlag når tekstutvalget som er valgt i *Nettkonfirmant* skal drøftes, samt en liten presentasjon av tekstutvalget fra Bibelen i andre konfirmantopplegg. Forfatterne av

artikkelen har analysert hvordan forfatterne av konfirmantbøkene presenterer Bibelen, hvilke bibeltekster som er valgt, og tekstutvalgets overlapp med anbefalingene i Plan for Trosopplæring (Johnsen et al., 2018, s. 69). De tre konfirmantbøkene som er analysert i artikkelen er; *Konflogg. Delta, Nøkler til livet. Nye metoder for læring i kirken, Konfirmantbibelen*.

Artikkelen er delt i fire deler, hvor forfattere har fått ansvar for å skrive om hver sin konfirmantbok, med en avsluttende felles diskusjon og en sammenskriving av analysene. De tre konfirmantbøkene har ulike tilnærminger til hvordan de velger å presentere Bibelen.

Konfirmantbibelen består av selve Bibelen, med vedlegg, *temasider*, i starten og slutten, og i tillegg til dette en lærerveiledning. Det som kommer frem i artikkelen er at *Konfirmantbibelen* skiller seg ut ved at den tar i bruk et stort antall bibeltekster (Johnsen et al., 2018, s. 71). Den tar for seg et bredt spekter av tekster, og enda flere enn det som er kjernetekster i Plan for trosopplæring. Boken presenterer både tekstene til konfirmantene ved hjelp av en tidslinje, men også ved hjelp av korte narrativer fra samtiden. Måten den nærmer seg Bibelen på er en blanding av en eksistensiell og en ontologisk Bibel, ved å presentere den som den store fortellingen og å hevde at Bibelen kan knyttes til alles livsfortellinger (Johnsen et al., 2018, s. 71).

I *Nøkler til livet* ligger tekstutvalget tett opptil kjernetekstene. Tilnærmingen til Bibelen i denne konfirmantboken sammenfaller med bokens prosjekt om å la ungdommene selv skape mening i eget liv. Det er evangelietekstene som er mest vektlagt, og det er få tekster fra det gamle testamentet. Bibelen forstås som et verktøy for konfirmantene i deres eget identitetsprosjekt. Den forstås ikke som en bok man skal bli kjent med som en bok, som ved å for eksempel lære hvordan å finne bibeltekster og å orientere seg i den. Det brukes virkemidler som å fremstille et persongalleri fra Bibelen, hvor konfirmantene kan velge hvem de identifiserer seg med. Ved å jobbe med dette skal konfirmantene få mulighet til å jobbe med egen identitet og større eksistensielle spørsmål. Her presiseres det også at de kvinnelige karakterene er begrenset til Marta og Maria, hentet fra samme tekst (Johnsen et al., 2018, s. 74). Bibelen jobbes også med ved at konfirmantene skal lese små sitater med bibelvers og velge ut de som passer innenfor et gitt tema som f.eks. vennskap. Tilnærmingen til Bibelen i *Nøkler til livet* minner om «mannakorn»-tradisjonen hvor Bibelen blir presentert gjennom løsrevne bibelvers som fungerer som oppbyggelige sitater for hver enkelt (Johnsen et al., 2018, s. 75). På denne måten

blir Bibelen noe ahistorisk og det blir ikke formidlet hvordan Bibelen har blitt tolket på ulike måter i historien, det gir heller ikke rom for alle de motstridene budskapene man også finner i Bibelen. Når ungdommene kun tar utgangspunkt i seg selv i sin hverdag og egen kontekst, og bare får presentert enkeltsitater og personer, så blir Bibelen løsrevet fra andre kontekster enn ungdommenes egen.

Konflogg presenterer derimot Bibelen tidlig som den viktigste kilden til å forstå hvem Jesus er, og hva han vil med oss. Bibelen presenteres også som en veiviser og en bruksanvisning som kan være et verktøy, og en levende bok som handler om livet vårt – her og nå (Johnsen et al., 2018, s. 78). Likt som i *Nøkler til livet* legges det ikke vekt på Bibelens historiske tilblivelse, og Bibelens motstridene svar på ulike spørsmål kommer heller ikke frem. Skriftsteder brukes også frittstående uten at sammenhengen de står i blir tatt med i betraktningen. Tekstutvalget som er brukt skiller også mellom menn og kvinner, ved at kvinner hovedsakelig blir fremstilt som synderinner og menn som helter (Johnsen et al., 2018, s. 78).

I *Konfirmantbibelen* presenteres Bibelen som en etisk veileder, og er tilnærmet lik *Nøkler til livet* i måten den bruker bibeltekstene på, men den store forskjellen er at konfirmantene i *Nøkler til livet* selv skal finne meningen med tekstene og hva de har å si for dem. I *Konflogg* blir Bibelen presentert som en personlig veiviser hvor svarene allerede er gitt i Bibelen og skal gis videre til konfirmantene (Johnsen et al., 2018, s. 78). Bibelen presenteres også her som en stor fortelling slik som i *Konfirmantbibelen* og konfirmantene får også en grafisk fremstilling av hvordan Bibelen er inndelt. *Konflogg* er tilnærmet lik *Konfirmantbibelen* i sin fremstilling av Bibelen som en stor fortelling, men har ikke den samme åpenheten for at konfirmanter lever ulike og unike liv.

I den samlede vurderingen i artikkelen beskrives *Konfirmantbibelen* som en konfirmantbok som ønsker å gjøre Bibelen tilgjengelig som et historisk, kulturelt og fysisk redskap (Johnsen et al., 2018, s. 81). Den gjør konfirmantene oppmerksom på Bibelens historie og hvordan tekstene i Bibelen brukes. Samtidig som den viser konfirmantene hvordan kirken bruker Bibelen, så har den også en åpenhet for konfirmanter sine ulike valg med tanke på å være aktiv i kirkens ulike praksiser. Den presenterer ikke konfirmantene for én spesifikk måte å bruke Bibelen på, men åpner for noen ulike muligheter (Johnsen et al., 2018, s. 82). *Nøkler til livet* har sin hovedvekt

på hver enkelt konfirmants meningsskaping knyttet til redskaper, og bibeltekstene blir kulissene for konfirmantenes individuelle meningsskaping.

2.1.3 Målsetting for konfirmanter i Plan for trosopplæring

I Den norske kirkes Plan for trosopplæring «Gud gir – vi deler» (Kirkerådet, 2010) er den overordnede målsettingen for konfirmasjonstiden som følger:

«Målet for konfirmasjonstiden er å vekke og styrke troen liv som gis i dåpen, slik at de unge kan leve sitt liv i forsakelse og tro, tilbedelse og tjeneste som Jesu Kristi disipler i hjem, menighet og samfunn.» (Kirkerådet, 2010, s. 23).

Videre informerer også Plan for trosopplæring om at en del av konfirmasjonstidens oppbygging og innhold også skal være at konfirmantene skal i løpet av konfirmasjonstiden ha arbeidet med alle hovedtemaene i trosopplæringens innhold (Kirkerådet, 2010, s. 24). Men at det selvsagt kan vurderes i lys av menighetens totale trosopplæringsplan. Mye av målsettingen for konfirmanter i Plan for trosopplæring tar et utgangspunkt i at innhold velges med tanke på hva konfirmantene tidligere har vært igjennom av trosopplæring, og at konfirmasjonstiden skal fungere som en videreføring. Trosbekjennelsen, Vår far og budene nevnes spesifikt som innhold som skal være med i konfirmasjonstiden, sammen med gudstjenesten og sakramentene. Når det gjelder Bibelen presiseres det at konfirmantene skal kjenne Bibelens store fortelling, sett i lys av sin egen (Kirkerådet, 2010, s. 24). Og at dette også er en tid som skal fremme egenverd og gi konfirmantene muligheten til å jobbe med egen tro og undring. Dette knyttes i Plan for trosopplæring opp mot livstolkning og livsmestring i konfirmasjonstiden.

Konfirmasjonstiden ligger i Plan for trosopplæring som en del av trosopplæringens oppbygging. Under overskriften *Trosopplæringens innhold* finner man en mer spesifikk og konkret målsetting når det gjelder Bibelen. Der ligger den som et av flere hovedtema i en systematisk trosopplæring. Relevant for denne oppgavens tema er å løfte frem at målsetting konkret knyttet til Bibelen og bibellesning ligger under overskriftene *Kirkens tro og tradisjon* og *kristen tro i praksis*, men er fraværende under overskriften *Livstolkning og livsmestring* (Kirkerådet, 2010, s. 16).

2.1.4 Idealtyper for bibelforståelse

En idealtype er en konstruksjon der typiske egenskaper ved et sosialt fenomen trekkes frem (Skirbekk, 2023).

Det finnes flere idealtyper for bibelforståelse i trosopplæringen i Den norske kirke, og flere av de kommer til uttrykk i tidligere forskning på dette feltet. En del av mitt teoretiske perspektiv er artikkelen *Fra katekisme til liberal pietisme – Konfirmantbøker anno 2015* (Johnsen et al., 2018) I artikkelen identifiseres flere idealtyper for bibelforståelse gjennom analyse av ulike konfirmantbøker. I drøftingsdelen vil jeg prøve å identifisere og drøfte ulike former for idealtyper for bibelforståelse i *Nettkonfirmant*, som kommer til uttrykk i oppleggets tekstutvalg og bruk av bibeltekster.

Idealtypene jeg skal se på i denne oppgaven er:

- *Bibelen som faktagarantist:* Aadland starter artikkelen «*Nestekjærleiksbibelen*»: *Bibel, verdier og rammeplan i barnehagar med utvida kristent formål* ved å sitere en professor som stiller loven og Bibelen på lik linje i en uttalelse (Aadland, 2021) Begrepet «Bibelen» blir der brukt som en metafor, men den metaforen sier noe om at «Bibelen» er en del av et felles språk. Bibelen er kjent i vår kultur og er gjennom historien brukt som verdigrunnlag og som en kilde til sannhet.
- *Bibelen som moralsk veileder:* I Prismet-artikkelen *Fra katekisme til liberal pietisme – Konfirmantbøker anno 2015* defineres denne bibelforståelsen gjennom analysen av *Konflogg*. Bibelen beskrives som en veiviser i livet og en bok som kan hjelpe å ta riktige valg. Bibelen presenteres som Guds bruksanvisning for menneskers liv (Johnsen et al., 2018, s.78)
- *Bibelen som fasit på eksistensielle spørsmål:* Denne idealtypen defineres i artikkelen *Diakonal bibellesning – nødvendig i trosopplæringen* (Sommerfeldt, 2019) hvor det pekes tilbake på 1960-tallets barne- og ungdomsarbeid. Forfatter viser til egen oppvekst, og hvordan man ble presentert for et begrenset tekstutvalg fra Bibelen. Tekstene representerte Bibelens store fortelling og skulle gi en fasit på store livsspørsmål (Sommerfeldt, 2019, s.167).

2.2 Metodiske perspektiver

2.2.1 Metode

Metoden jeg har valgt i denne oppgaven er en kvalitativ innholdsanalyse. Dette er en metode hvor man stiller spørsmål til innholdet som skal analyseres for å få innsikt i hvilke meninger, argumenter, holdninger eller verdier som er sentrale (Grønmo, 2020). Sentralt for denne oppgaven er at en slik metode er åpen, og gir forskeren mulighet til å oppdage nye tema, mønster og perspektiver i arbeidet med et allerede kjent datamateriale. For å belyse problemstillingen i denne oppgaven vil jeg systematisere utvalgte tekster og tekstsitater fra Bibelen og analysere disse for å fortolke hvilken betydning eller mening som ligger i det utvalgte innholdet (Grønmo, 2020). Jeg kommer inn i denne oppgaven med forkunnskaper knyttet til lang erfaring med konfirmantundervisning. I denne oppgaven skal jeg derfor svare på en problemstilling innen et tema jeg allerede har mye kunnskap om. Kvalitativ innholdsanalyse som metode i denne sammenheng gjør at jeg kan gjøre nye refleksjoner og kanskje oppdage nye perspektiver.

Jeg vil prøve å svare på problemstillingen ved å identifisere hvilke bibeltekster som brukes i *Nettkonfirmant*, og analysere hvilken rolle og funksjon Bibelen får ut ifra hvordan tekstene blir brukt i konfirmantopplegget. Datamateriale som ligger til grunn for analysen er det skrevne konfirmantopplegget i *Nettkonfirmant*. Dette er en teoretisk oppgave, og det er ikke plass innenfor oppgavens rammer å også bruke datamateriale fra observasjoner fra praksis, men jeg vil ta med noen av mine egne observasjoner av idealtyper for bibelbruk i konfirmantopplegg i et helhetlig perspektiv. Jeg vil også gå i dybden av noen av leksjonene i konfirmantopplegget, da analysen gir rom for dette.

En negativ side med kvalitativ innholdsanalyse i denne sammenheng, kan være at selv om det går an å se på tilnærming til Bibelen via å analysere tekstutvalget og fremstillingen av de ulike tekstene, så er det kun ved intervju og eventuell observasjon at man kan konkludere med hvordan Bibelen oppleves og oppfattes hos målgruppen for selve konfirmantopplegget. Noe som gjør at utgangspunktet for denne analysen er mitt eget perspektiv og min egen erfaring. Det er forhåndskunnskap som kommer fra egen kjennskap til Bibelen, erfaring med konfirmantarbeid og bruk av *Nettkonfirmant*.

I arbeidet med denne oppgaven har jeg allikevel erfart at min forhåndskunnskap ikke har vært en metodisk svakhet, men heller vært med på å gi meg mulighet til å få nye perspektiver og

refleksjoner rundt et innhold jeg allerede hadde mange meninger om. Jeg er ikke i målgruppen, men tar min erfaring som fagperson innenfor feltet med inn i analysen. En vei videre herfra kan være å intervju konfirmanter som har gjennomgått *Nettkonfirmant*, og sammenligne mine funn med det de forteller.

2.2.2 Valg av leksjoner i *Nettkonfirmant*

I denne oppgaven har det vært nødvendig å gjøre en avgrensning i valg av leksjoner som skal analyseres i *Nettkonfirmant* grunnet oppgavens størrelsesramme. I en større oppgave ville det nok vært realistisk og tidsmessig mulig å få analysert hver enkelt av leksjonene i konfirmantopplegget, og slik kunne gjøre en totalvurdering av tilnærmingen til Bibelen i hele konfirmantopplegget. Innen rammen av denne oppgaven har jeg avgrenset det til fire ulike leksjoner:

- *Leksjon 2. Tema: Bibelen.* Denne leksjonen kommer som nummer to i konfirmantopplegget og handler i hovedsak om temaet Bibelen. Det er interessant å gå inn allerede i en av de første leksjonene, og se hvilke tekster som blir brukt og hvordan de brukes da det setter noen rammer for hvilke bibelkunnskaper brukeren har med seg videre inn i resten av konfirmantopplegget.
- *Leksjon 4. Tema: Gud vår skaper.* Denne leksjonen er valgt da den inneholder over halvparten av alle tekstene fra gamle testamentet som er med i *Nettkonfirmant*. I hele *Nettkonfirmant* er det totalt 78 tekster og skriftsteder som er gjengitt og henvist til. Noen er gjengitt og referert til flere ganger i ulike leksjoner og hver gang er regnet med i totaloversikten, men det regnes da ikke med de 7 skriftstedene som det refereres til i den praktiske øvelsen i leksjon 2. Av de 78 tekstene er det kun 11 tekster fra gamle testamentet og 6 av disse er plassert i leksjon 4 som har Gud vår skaper som tema.
- *Leksjon 6. Tema: Jesus vår frelser.*
- *Leksjon 7: Tema: Tilgivelse og nåde.* Disse to leksjonene er valgt da de skiller seg ut fra de andre i størrelse på tekstutvalget som er valgt. Gjennomsnittet av antall skriftsteder det er referert til i leksjonene er 8,5 skriftsteder per leksjon. Leksjonen som omhandler temaet *Jesus vår frelser* har 17 skriftsteder, noen gjengitt og andre referert til i spørsmålene og læreboken. Temaet *Tilgivelse og*

nåde har kun to skriftsteder gjengitt i læreboken og i spørsmålene. Disse to leksjonene skiller seg på den måten markant fra de andre.

Det skal nevnes at leksjonen som omhandler temaet *Bibelen* også refererer til 17 skriftsteder i Bibelen, men syv av disse skriftstedene er brukt i en praktisk oppgave for å lære seg å slå opp i Bibelen. Disse regnes da ikke med i totaloversikten over bibeltekster og henvisninger i *Nettkonfirmant*.

I presentasjonen av funn fra analysen av de fire utvalgte leksjonene, vil jeg også henwise til refleksjoner jeg har gjort meg om andre deler av *Nettkonfirmant*.

2.2.3 Analyse spørsmål

For å finne ut hvilke tilnærming *Nettkonfirmant* har til Bibelen skal jeg se på hvilke tekster som er valgt og hvordan tekstene brukes. I hver leksjon som analyseres vil jeg se nærmere på hvilken rolle Bibelen har i den aktuelle leksjonen, og hvilken funksjon Bibelen får i temaet som leksjonen omhandler. Og hvilket mål man da opplever at avsender har med bibelbruken. Jeg vil også se nærmere på om tekstene er valgt i sin helhet eller om det bare er bruddstykker. Hvordan påvirker det Bibelens rolle i temaet når det brukes korte avsnitt eller sitat tatt ut av konteksten de hører med i?

3 Analyse og drøfting

3.1 Kort presentasjon av *Nettkonfirmant*

Nettkonfirmant består av 10 ulike leksjoner som er ulike i størrelse og omfang. Vedlagt (vedlegg 1) oppgaven ligger en skjematisk oversikt over konfirmantoppleggets ulike leksjoner og konkret hvilke tekster som er brukt i hver leksjon. I vedlegget er tekstene listet opp ved referanse til skriftsted i Bibelen. Tekstene er ikke gjengitt i den konkrete rekkefølgen de kommer i de ulike leksjonene, da de er oppført både i spørsmålstekstene, som hint på siden ved enkelte spørsmål og i læreboken som er en del av konfirmantopplegget. Noen ganger er sitater og tekster gjengitt i opplegget samtidig som det også er henvist til skriftsted, andre ganger nevnes skriftsteder som en oppfordring til å gå inn selv å lese i Bibelen. Der det kun står informasjon om bibelsk bok og kun kapittel, og ikke vers, er de stedene der konfirmantopplegget har henvist til hele kapitler i Bibelen. Det er da ikke spesifisert noe nærmere enn kapittel.

Nettkonfirmant er lagt opp slik at en konfirmant får tilgang gjennom et brukernavn og passord. Når konfirmanten logger inn vil konfirmanten se en oversiktsside over alle de 10 leksjonene, samt egen fremgang. De leksjonene som er fullført og godkjent vil være markert med grønt, og de som ikke er godkjent er mørk. Leksjonene ligger i en liste på siden slik at man får en oversikt over alle 10. Opplegget er slik at man må begynne på leksjonen på toppen av listen, og sende inn sine svar og få det godkjent, før man kan starte på neste leksjon. Hver leksjon starter med en introduksjonsvideo før man tar fatt på spørsmålene. Det er mulig å klikke seg igjennom spørsmål for spørsmål. Ved de fleste spørsmål er det et illustrasjonsbilde, ved enkelte spørsmål i noen av leksjonene er det en video. Det er et svarfelt hvor man kan taste inn svaret sitt, og en mulighet for å ta kontakt med nettlærer hvis man har spørsmål. Man kan til enhver tid klikke seg inn på sin nettlærer for å skrive en direkte melding. På alle spørsmål har bruker tilgang til en direktelenke til en nettside med hele Bibelen på, og en lærebok. Bruker får beskjed om når nettbibelen skal brukes og når læreboken skal brukes.

3.2 Analyse av leksjoner i Nettkonfirmant

3.2.1 Leksjon 2. Tema: Bibelen

Den første leksjonen som er valgt i denne analysen er leksjon 2 som omhandler temaet Bibelen. Denne leksjonen er den andre leksjonen i konfirmantopplegget, og derfor helt i starten etter den første leksjonen som omhandler konfirmanttiden. Det er et naturlig valg for analyse da jeg i denne oppgaven ønsker å se på tilnærming til Bibelen. Bibelen kommer som tema tidlig i konfirmantopplegget, og setter et grunnlag for hva konfirmantene har med seg videre av informasjon og kunnskap om Bibelen inn i de andre leksjonene.

Leksjonen starter med et videoklipp med en introduksjon til tema. Her presenteres Bibelen først med noen faktaopplysninger i form av «visste du at ...», etterfulgt av informasjon om antall bøker i Bibelen og Bibelens gamle del og nye del. Brukeren utfordres til å bli kjent med verdens mest solgte bok og finne sine favorittvers og favorittsteder i Bibelen. Bibelen presenteres her som en veldig tilgjengelig og praktisk bok, spesielt når frontfigur i videoen tar opp telefonen og forklarer hvor enkelt man kan ta med seg Bibelen rundt overalt. Bruker oppfordres til å gå på jakt etter sitt favorittvers som inspirerer og motiverer, og det nevnes i en bisetning at det muligens ikke er alt i Bibelen som er like spennende.

I denne leksjonen presenteres Bibelen som en historisk bok, men også et sted hvor brukeren finner en god del av svarene som skal bli gitt på spørsmålene i leksjonen. I læreboken presenteres Bibelens historie, den er altså ikke løsrevet fra sin egen kontekst, men bruker får en innføring i hvordan Bibelen har fungert i historien og hvordan den er satt sammen og når det skjedde. Den presenteres med flere fakta som en troverdig bok, og læreboken gir svar på hvorfor Bibelen er som den er og hvorfor den er troverdig. Et eksempel på dette er at spørsmålet lyder: *Hvordan kan man påstå at Bibelen er troverdig* (Sjømannskirken, u.å.). Bruker henvises til en spesifikk side i læreboken som presenterer: *3 fakta som gjør Bibelen troverdig* (Sjømannskirken u.å.). Det refereres ikke til noen kilder utover læreboken. Mot slutten får bruker også en innføring i hva Bibelen forsøker å fortelle sine lesere og hvordan den kan tolkes. Deretter får også bruker en innføring i hvordan man kan bruke Bibelen og hvordan man skal slå opp for å finne de ulike skriftstedene.

Tekstutvalget i leksjonen som tar for seg temaet *Bibelen i Nettkonfirmant* har ulike funksjoner. Enkelte tekster brukes som lengre eller kortere sitater for å bekrefte noe som står i læreboken, som for eksempel den ene teksten som er hentet fra Salomos ordspråk (Ordsp 6,6-11, Bibelen 2011). Teksten brukes utelukkende som et eksempel på at deler av Bibelen er skrevet som poesi. Den brukes også for å formidle til bruker at Bibelen må leses med den tanken, om at ulike deler av Bibelen er i ulike sjangre. Det er ikke noe større fokus på innholdet i teksten utenom at det er en poesitext. Andre tekster er derimot tatt med av rene praktiske årsaker. På spørsmål nummer 7 i leksjonen skal bruker få en praktisk øvelse i å slå opp i Bibelen ved hjelp av en rekke skriftsteder som er listet opp. Bruker får beskjed om å åpne nettbibelen og gå på jakt etter hvilke dyr som nevnes i de ulike skriftstedene som er gitt. Her har ikke bibeltekstene som brukes noe annet formål enn å fungere som en praktisk måte og øve på å lokalisere konkrete skriftsteder. I leksjonen som omhandler Bibelen får ikke tekstene noe større plass enn å være korte «bevis»-sitater som er med på å støtte oppom det som blir uttalt i læreboken, eller som rent praktiske henvisninger for å lære seg hvordan man slår opp i Bibelen og hvordan forkortelsene fungerer. Tilnærmingen til Bibelen i leksjonen som omhandler Bibelen er i hovedsak å fremstille Bibelen som en historisk bok, med troverdige kilder og som en bok som er relevant også i dag selv om tekstene og fortellingene er eldre.

3.2.2 Leksjon 4. Tema: Gud vår skaper

Den andre leksjonen som analyseres er den fjerde leksjonen i *Nettkonfirmant* som tar for seg temaet Gud vår skaper. Leksjonen har det nest største tekstutvalget, men det som er interessant med tekstutvalget i denne leksjonen er at det er den eneste leksjonen som har en nesten like stor andel tekster og skriftsteder fra det gamle testamentet som den har fra det nye testamentet. Generelt fra et helhetlig perspektiv er det veldig få tekster og skriftsteder fra det gamle testamentet i *Nettkonfirmant*, og over halvparten av alle tekstene fra det gamle testamentet i *Nettkonfirmant* finner man i leksjon 4.

På lik linje med de andre leksjonene så åpner også denne leksjonen med en videointroduksjon til tema. Fokuset er på Gud som skaper og hvordan vi mennesker også liker å skape ting, da vi er skapt i Guds bilde og på den måten ligner på Gud. Det nevnes store spørsmål som *Hvem har skapt Gud? Og Hva med ondskap, hvem har skapt det?* (Sjømannskirken u.å.). Frontfigur i videoen forklarer at disse spørsmålene er det mulig å sette seg dypere inn i, i denne leksjonen. Første spørsmål i leksjonen lyder slik: *Hva er det viktigste som formidles i Skapelsesberetningen i Bibelen?* (Sjømannskirken, u.å.). Under spørsmålet instrueres bruker til å lese det første kapitlet i første Mosebok (1. Mos 1), det er første gang i denne leksjonen at det oppfordres til å lese et helt kapittel. Videre i neste spørsmål kommer et reflekterende spørsmål hvor bruker oppfordres til å spørre noen hjemme og sammen reflektere med de for å skrive ned sine svar på spørsmålet. Videre i leksjonen gir læreboken innsikt i skapelsesfortellingene i Bibelen, og gir en liten oversikt over hvilke kapitler som inneholder hvilke fortellinger. Her pekes det også tydelig på at skapelsesfortellingene er av ulik art, noen helt historiske mens andre derimot er mytiske. I leksjonen presiseres det også tydelig at det er kristne som mener at det er Bibelen som er kilden som forteller om hvordan Gud har åpenbart seg for mennesker, men det kommer også frem at mennesker, både tidligere og i dagens samfunn, forteller om møter og erfaringer med Gud som vi ikke kan lese om i Bibelen. Leksjonen degraderer ikke Bibelens rolle, men velger heller å gi rom for flere synspunkt og tanker med måten det vinkles på. Det refereres også til bibelfortellingen *sønnen som kom hjem* (Luk 15,11-23), denne fortellingen brukes i flere leksjoner og pekes på flere ganger. Bibelens rolle blir annerledes i denne leksjonen sammenlignet med den forrige da den ikke presenteres like bastant som den blir presentert i forrige leksjon. Det er et større fokus på brukerens tolkning, og selv om den presenterer Bibelen som hovedkilden til det menneske kan og vet om

Gud, så åpner også spørsmålene i leksjonen for flere aspekter og sider ved menneskers forståelse og tolkning av Gud.

3.2.3 Leksjon 6. Tema: Jesus vår frelser

Leksjon 6 *Jesus vår frelser* er den leksjonen som har det største tekstutvalget. Det er interessant å se på hvorfor denne leksjonen har et rikt tekstutvalg og hvordan tekstene brukes. Det er mer enn 17 ulike tekster som er tatt med i både spørsmål, som hint og i sidene i læreboken. I leksjonens videointroduksjon pekes det på at det finnes utallige historiske kilder som kan bekrefte at Jesus levde, men at det kun er én kilde som også forteller om at han var Guds sønn og Bibelen løftes opp som den kilden. Denne leksjonen åpner med et spørsmål til bruker om å diskutere med noen hjemme om hvem de tenker Jesus er. Spørsmålet står på egenhånd uten en henvisning til et sted i Bibelen eller i læreboken. Men det er også det eneste spørsmålet hvor bruker selv skal gjøre seg opp noen egne tanker i hele leksjonen som har Jesus som tema. I to av spørsmålene er det listet opp en rekke tekster, i det ene er det tekster fra evangeliet etter Johannes hvor tanken er at bruker skal slå opp i Bibelen og finne frem de ulike skriftstedene, lese hva som står og deretter svare på spørsmålet hva sier Jesus om seg selv. Her henvises det til skriftsteder som *den lille bibel* (Joh 3,16), *Jesus, verdens lys* (Joh 8,12), *jeg er porten* (Joh 10,7-10), *den gode gjeteren* (Joh 10,11-16) og *jeg er veien, sannheten og livet* (Joh 14,6). Hvorfor det her er valgt kun tekster fra Johannesevangeliet kommer ikke frem, men på neste spørsmål dukker det også opp en rekke skriftsteder. Der er spørsmålet å plukke ut hvilket sitat fra Jesus brukeren liker best. I denne leksjonen dukker det opp flere sitater fra Bibelen, pluss også litt historisk kontekst om de fire evangelistene som skrev om Jesus. Utover i leksjonen dukker *Den lille bibel* (Joh 3,16) opp, ikke bare som henvisning til et skriftsted, men med en større introduksjon til teksten og hva som står i det aktuelle verset og betydningen det har for leseren. Etter dette følger også fortellingen om Jesus og den rike mannen (Luk 18,18-27).

3.2.4 Leksjon 7. Tema: Tilgivelse og nåde

Den sjuende leksjonen i *Nettkonfirmant* handler om temaet *Tilgivelse og nåde*, og følger rett etter leksjonen *Jesus vår frelser*. I motsetning til leksjonen før inneholder denne leksjonen kun to bibeltekster, *sønnen som kom hjem* (Luk 15,11-23) og et bibelvers fra Johannes første brev (1. Joh 1,9) I introduksjonsfilmen til leksjonen beskrives tilgivelse som kjernebudskapet i kristendommen.

I motsetning til den forrige leksjonen, hvor tekstene i hovedsak var korte sitater og korte bibelvers, er det i denne leksjonen valgt en lignelse som det oppfordres til å slå opp i Bibelen å lese selv, samtidig som den også er gjengitt i læreboken; *sønnen som kom hjem* (Luk 15,11-32). Teksten er gjengitt i sin helhet, og flere av spørsmålene i leksjonen er også knyttet opp til teksten. Spørsmålene gir rom for å gjøre seg opp noen tanker om hvorfor, ikke bare gå på jakt etter setninger i Bibelen eller læreboken for å lete frem konkrete svar på spørsmålene. Læreboken tar opp eksistensielle spørsmål om tilgivelse og hvor vanskelig det kan oppleves i egen hverdag, samtidig som det refereres til bibelteksten underveis og stilles spørsmål opp mot det aktuelle temaet underveis. Dette flettes naturlig inn mot skriftstedet som et senere spørsmål introduserer (1. Joh 1,9). Det er kun valgt to tekster fra Bibelen i denne leksjonen, tekstene plasseres inn i brukers kontekst og hverdag og gir en inngang til Bibelen som et verktøy og forsøker å oppfordre og gi en pekepinn på hvordan Bibelens tekster kan være relevant inn i egen hverdag.

3.3 Identifisering av idealtyper for bibelbruk i Nettkonfirmant

3.3.1 Bibelen som faktagarantist

Bibelen gjør først sitt inntog i *Nettkonfirmant* med noen enkelttekster i den første leksjonen i konfirmantopplegget. I den andre leksjonen får brukeren en innføring i Bibelens historie, og en introduksjon til hvordan Bibelen kan brukes rent praktisk, hvis man leter etter et bestemt skriftsted. I den historiske presentasjonen av Bibelen starter også en trend med at enkelte bibelvers og sitater løftes ut fra sin kontekst og brukes som en bekreftelse på det konfirmantopplegget formidler via den skriftlige læreboken. For eksempel så forklares det at de kristne var opptatt av å forklare ting slik de skjedde, ved at det trekkes frem to korte sitater fra Peter uten noen annen kontekst enn det læreboken gir: «*Vi fulgte jo ikke klokt uttenkte myter (..) Nei, vi var øyenvitner (...)*» (2. Pet 1,6). Det samme skriftstedet brukes også i leksjonen som har tro og tvil som tema, da trekkes det frem som et eksempel på at Bibelen kan være en god kilde å gå til når man kjenner på tvil. Men det brukes også i samme leksjon som en tekst som øker sannsynligheten for at det som står i Bibelen er fakta. Bibelen trekkes her frem som en «fakta»-bok, ved at den beskrives som en kilde som ikke er eventyr, men fortellinger som har hendt. En bok man kan lese hva de som virkelig har opplevd Jesus har skrevet og hvordan man kan lære fra dem om Jesus (Sjømannskirken u.å.).

Som eksemplene viser starter denne trenden i de første leksjonene i *Nettkonfirmant*, hvor Bibelen ved flere anledninger får en rolle som en garantist for fakta. Skriftstedene hvor utdragene er hentet fra blir alltid oppgitt, slik at brukeren ved enhver tid har tilgang og mulighet til å slå opp på det aktuelle stedet og undersøke konteksten selv. Men det vil nok ikke gjelde de fleste konfirmanter, en påstand jeg baserer på mine egne erfaringer gjennom arbeid med konfirmanter. Selv om konfirmanter ofte kan være kunnskapstørste og ivrige etter å vite mer, så har jeg ikke erfaring med at flesteparten av konfirmanter ønsker å gjøre et dypdykk i teksten bare fordi man kun har fått servert bruddstykker. Dette igjen gjør at når Bibelen presenteres på denne måten, og får den rollen ovenfor brukeren av konfirmantopplegget må avsender være bevisst på tekstene som brukes. En risiko med denne tilnærmingen av Bibelen er at brukeren av opplegget vil kunne ta det som blir servert som ren fakta. Man gir brukeren tilgang til hele Bibelen gjennom opplegget og må da også tenke over at selv om det er enkelte elementer avsender sterkt ønsker å presenteres som fakta, så er det også mye i Bibelen som det er motstridende meninger om hvordan det skal tolkes. Blir bruker nok informert om de ulike tolkningene og meningene rundt Bibelen, når Bibelen blir en bok som garanterer fakta. Bibelen som faktagarantist er også kun til stede i de første leksjonene, og er ikke en trend som vedvarer gjennom hele konfirmantopplegget. Sitatene forsvinner mer og mer utover i konfirmantopplegget, og erstattes av mer gjengivelse av tekster og referanser til skriftsteder uten at de er brukt konkret i konfirmantopplegget. Et alternativt pedagogisk grep ville her vært å legge opp til enda flere spørsmål rundt de ulike tekstene som brukes. I leksjonen om temaet Bibelen ville det også vært naturlig å løfte frem de ulike tolkningene og uenighetene som har vokst fram gjennom historien, da det ofte er de som er tema for debatt i vårt samfunn i dag. Bibelen presenteres både som et verktøy ved at man lærer hvor man skal slå opp, og som en bok som kan bekrefte det som læreboken opplyser som fakta. Det kan virke som det mangler et perspektiv på hva det innebærer at Bibelen er et verktøy. I alle andre sammenhenger ville man fått opplæring i hvordan bruke et verktøy før man skulle bruke det alene.

I bibelbruk med konfirmanter mener jeg det er avsenders ansvar at det hører med en bruksanvisning, men også en beskrivelse av hvordan Bibelen har blitt brukt i historien og hvordan den brukes ulikt også i dag.

3.3.2 Bibelen som moralsk veileder

Omtale av Bibelen som en bruksanvisning i forbindelse med bruk av Bibelen, dukker allikevel opp i en annen leksjon. Men det er ikke på den måten som ble etterlyst under Bibelen som faktagarantist. Her brukes bruksanvisning i sammenheng med å beskrive, eller å forstå, Bibelen som en *bruksanvisning på livet*. Leksjonen setter søkelys på behovet for regler og lover i samfunnet, og starter med et indre fokus. Det trekkes paralleller til at du som menneske ikke bare kan leve på potetgull og brus, for da blir kroppen syk, eller hvor lite sannsynlig det er at et menneske kan overleve og kaste seg utenfor et stup uten noe annet enn klær (Sjømannskirken, u.å.). Det beskrives hvilke grenser vi har som mennesker og hvorfor vi har behovet for retningslinjer. I læreboken pekes det tydelig på at for at livet skal fungere må det være regler. Når det så til slutt informeres om hvor man kan finne reglene, og at de er gitt direkte av Gud til Israelsfolket, så får Bibelen rollen som en stor moralsk veileder. Det trekkes også tydelige paralleller til nåtid, hvor det pekes på hvorfor og hvordan budene er relevant den dag i dag. Etter min tolkning gjøres det her et forsøk på å tilpasse dette til brukerens hverdag. Hvordan dette fungerer i praksis er vanskelig å måle uten å intervju brukerne av opplegget, og dette er et tema som kunne vært spennende å se nærmere på i eventuell videre forskning.

Senere i leksjonen trekkes *Den gylne regel* (Matt 7,12) inn og viser hvordan det som Gud forteller menneskene i det gamle testamentet kanskje ikke er så lett å forstå, men at Jesus gjør det enklere for menneskene ved å si det på en annen måte (Sjømannskirken, u.å.). Samtidig som Bibelen flere steder får en rolle som moralsk veileder så gjør også *Nettkonfirmant* noen grep som sørger for at bruker skal være innforstått med at det kan virke som uoppnåelige krav, og at det er menneskelig å feile.

3.3.3 Bibelen som fasit på eksistensielle spørsmål

Gjennom hele *Nettkonfirmant* stilles det store og eksistensielle spørsmål til brukeren. Noen oppfordrer til refleksjon, men noen stilles parallelt med at det gis en pekepinn på hvor det er mulig å finne svaret. Ofte står det: *Tips: Se i læreboken på side* og et angitt sidetall eller så står det *Tips: Slå opp i Bibelen* og deretter et angitt skriftsted. De fleste gangene det henvises til læreboken er det enten en bibeltekst som er gjengitt eller referert til. Det gir et inntrykk av at avsender har en tanke om å formidle at Bibelen alltid kan gi deg svaret på spørsmålet, selv om det noen ganger er et behov for forklaring ved siden av, og ikke bare en henvisning til et skriftsted.

Et eksempel på Bibelen som fasit på eksistensielle spørsmål er i den første leksjonen i *Nettkonfirmant* som tar for seg temaet konfirmanttiden. Spørsmålet som stilles er *Hva vil du si kjærlighet er?* (Sjømannskirken, u.å.). I stedet for at spørsmålet blir stående alene til refleksjon, får bruker direkte beskjed om å lese *Kjærlighetens høysang* (1. Kor 13), enten ved å slå opp i Bibelen eller ved å lese i læreboken på en angitt side. I læreboken står hele bibelteksten gjengitt, uten noe tilleggstekst. En naturlig reaksjon i denne situasjonen kan, etter min erfaring med konfirmanter, være å gå ut ifra at riktig svar på spørsmålet som er stilt må finnes i teksten som er lagt frem. Spørsmål som dette legger etter min vurdering opp til at Bibelen presenteres som en kilde til svar på store spørsmål som stilles. Det er på den annen side flere steder i konfirmantopplegget at eksistensielle spørsmål får stå på egenhånd uten tips til hvor man kan lete etter svar. Noen ganger står det sammen med forslag om å reflektere med noen hjemme og skrive ned det de kommer frem til. Jeg mener allikevel at Bibelen gis rolle som fasit jevnt utover i *Nettkonfirmant*, når de store eksistensielle spørsmålene trekkes inn på denne måten.

I artikkelen *Diakonal bibellesning – nødvendig i trosopplæringen* (Sommerfeldt, 2019) identifiseres denne idealtypen for bibelforståelse. Sommerfeldt forteller om en barndom hvor ikke bare Bibelen ble fremstilt som fasiten, men at oppgaven de unge hadde var å tilpasse sin virkelighet og livsfølelse inn i Bibelens store fortelling. Slik kunne man finne frem til de «riktige» spørsmålene som igjen gjorde at man fikk de «riktige» svarene ved hjelp av Bibelen (Sommerfeldt, 2019, s. 167). Sommerfeldt viser videre i sin artikkel viktigheten av å gi barn og unge møter med bibeltekster som åpner for refleksjon og rom for å tolke og mestre livet. En Bibel som fremstilles som fasit på eksistensielle spørsmål slik som Sommerfeldt beskriver den, kan både være ødeleggende og utfordrende for konfirmanter. Som Sommerfeldt forteller så var hans opplevelse på 1960-tallet at hvis hans egen virkelighet ikke passet inn i Bibelens store fortelling så var det ene og alene hans problem. *Nettkonfirmant* presenterer en modernisert variant av denne bibelforståelsen. Brukeren av konfirmantopplegget får ikke beskjed om at dens eget liv skal passe inn i det som blir fremstilt, snarere tvert imot. *Nettkonfirmant* presenterer både i spørsmålene og læreboken, store eksistensielle spørsmål. Brukeren får mulighet til å reflektere selv ved noen anledninger, men blir også flere steder henvist i «riktig» retning. *Nettkonfirmant* viser en mykere måte å introdusere Bibelen som fasit på spørsmålene, noe som kan være med å åpne opp et rom for livstolkning og livsmestring.

3.4 Funn fra analyse av Nettkonfirmant

I denne oppgaven har jeg både sett på *Nettkonfirmant* helhetlig for å identifisere noen idealtyper for bibelbruk, men det har også vært et dybdykk i fire leksjoner som har tatt for seg hvert sitt tema. Her følger noen av mine refleksjoner.

Leksjonen med tema Bibelen fungerer godt som en introduksjon til Bibelen, samtidig som det er noen valg som er gjort som det kan stilles spørsmål ved. I spørsmål 8 skal bruker svare på hvorfor de gamle historiene i Bibelen er relevant for oss i dag, og sammen med spørsmålet ligger det et klipp fra animasjonsfilmen *Prinsen av Egypt* hvor Moses fører folket sitt ut fra Egypt. Det er ingen referanser til Bibelen, annet enn at dette er en av flere gamle historier fra Bibelen. Utenom dette er det verken angitt noe tekstplassering hvis man ønsker å lese mer, og heller ikke noe henvisning til læreboken. Forsøket og hensikten med dette spørsmålet er kanskje å gjøre Bibelen aktuell for bruker ved å vise til en historie fra Bibelen som kan speile noen av krisene i vår verden i dag. Men i stedet for å gjøre Bibelen livsnær og relevant så virker det heller som et forsøk som er kastet på litt på tampen, etter at alle de viktige faktaene om Bibelen er presentert. Mens de viktige faktaene er derimot godt støttet opp med ulike sitater og korte bibelvers men hensikt om å bekrefte fakta.

I Leksjon 6 som har Jesus vår frelser som tema, finner vi det høyeste antall skriftsteder og tekster i hele *Nettkonfirmant*. Men tekstene er presentert på samme måte som i leksjon 2 som tar for seg tema Bibelen. De er i korte sitat for å støtte oppom det som står i læreboken, og trekkes frem som små oppbyggende sitater til det som bruker leser. Det ene spørsmålet i leksjonen lyder som følger: *Hva sier Jesus om seg selv?* (Sjømannskirken, u.å.) Ved siden av spørsmålet er det mange skriftsteder å velge mellom, hvor oppgaven er at brukeren skal lese alle og velge sin favoritt.

Jeg tolker det dithen at hensikten med å liste opp bibeltekstene på denne måten er et forsøk på å la bruker selv søke opp tekstene, og finne frem i nettbibelen, og kanskje på den måten oppdage at den er lett og håndterlig å bruke. Men jeg mener det kan gi motsatt effekt, da man i teorien kan slå opp på den første og bare skrive det som står der. Jeg mener det i denne sammenhengen ville vært et bedre virkemiddel å bruke få tekster, og la bruker gå i dybden på teksten og spørsmålene den stiller. Bibeltekstene som er listet opp er enkle vers eller korte tekster. I analysen av *Nøkler til livet* i Prismet-artikkelen *Fra katekisme til liberal pietisme* –

Konfirmantbøker anno 2015 nevnes «mannakorn»-tradisjonen, der løsrevne bibelvers brukes som oppbyggelige sitater (Johnsen et al., 2018). Måten *Nettkonfirmant* lister opp skriftsteder hvor man kan finne ut hva Jesus sier om seg selv, eller der det er listet opp skriftsteder for å finne sitt favorittsitat av Jesus, kan minne om den «mannakorn»-tradisjonen som beskrives i artikkelen. Der kan man støtte seg til kritikken i artikkelen om at når Bibelen fremstilles slik så løsriver den fra sin egen kontekst og det kommer heller ikke frem hvordan de ulike tekstene og bibelversene kan ha blitt tolket gjennom tidene (Johnsen et al., 2018).

Utover i konfirmantopplegget så forsvinner også Bibelen mer og mer. Den er fremdeles til stede i de ulike leksjonene og refereres til, men det er i mye mindre grad enn i de første leksjonene. Dette er nok ikke noe en konfirmant nødvendigvis ville reagert på, men det kan være med å bidra til brukers oppfatning av Bibelen. Bibelen får så stor plass i de første leksjonene, som oppslagsverk, fasit og et sted for tro og tvil, at det det kan oppleves som en kontrast at den blir så tydelig mindre synlig i leksjonene utover. På den annen side trenger ikke dette å være en svakhet med hvordan opplegget er lagt opp, men derimot en observasjon det kunne vært spennende å undersøke nærmere. Er dette et mønster i andre konfirmantopplegg også? Og hvordan, eller om, dette påvirker Bibelens rolle i konfirmantundervisningen. I denne oppgaven blir målet å finne frem til nye perspektiver og nye spørsmål om et tema mange som jobber med konfirmanter forholder seg til i det daglige.

3.5 Funn i Nettkonfirmant vurdert i lys av målsetting i Plan for trosopplæring

Målsettingen for konfirmasjonstiden og målsettingen for en systematisk trosopplæring er to forskjellige ting i Plan for trosopplæring (Kirkerådet, 2010). Slik jeg tolker ordlyden, er at den systematiske trosopplæringen er det barnet beveger seg igjennom fra 0-18 år, og konfirmasjonstiden er en av delene av den systematiske trosopplæringen.

Når det konkretiseres hva konfirmantene skal igjennom av temaer under konfirmasjonstiden så svarer *Nettkonfirmant* på noen av punktene, men ikke alle. Trosbekjennelsen, Vår får og budene nevnes spesifikt i Plan for trosopplæring som innhold som skal være med i konfirmasjonstiden og alle disse tre får god plass i *Nettkonfirmant*. Det presiseres også i planen at konfirmantene skal kjenne Bibelens store fortelling, sett i lys av sin egen (Kirkerådet, 2010, s. 24). På flere av disse punktene oppfyller *Nettkonfirmant* godt rammene som er satt. På den ene siden er det en

bra ting å svare til kravene i trosopplæringsplanen, men på den annen side kan det resultere i et konfirmasjonsopplegg som prøver å rekke over mange viktige og store temaer uten å fange essensen i hver del.

Et eksempel på dette er at det å jobbe med å kjenne Bibelens store fortelling, sett i lys av sin egen, får etter min vurdering for liten plass. I *Konflogg og Konfirmantbibelen*, som er gjenstand for analyse i Prismet-artikkelen *Fra katekisme til liberal pietisme – Konfirmantbøker anno 2015* (Johnsen et al., 2018), fremstilles Bibelen som en stor fortelling og konfirmantoppleggene åpner deretter for hvordan man kan se sin egen fortelling i lys av den.

Et annet eksempel er at møte med Bibelen i starten av konfirmantopplegget kan oppfattes som brått, med en hyppig plassering av bibeltekster og referanser uten noe dypere innblikk i det. Da er det kanskje ikke alltid like lett for en konfirmant og se fortellingen i lys av sin egen. Det blir allikevel feil å si at *Nettkonfirmant* i sin helhet ikke dekker behovet for å dykke dypere i bibeltekstene, men jeg mener det kommer for sent inn slik opplegget er lagt opp, med de nummererte leksjonene man må fullføre i riktig rekkefølge for å komme videre til neste. Det er ikke før i leksjon 7, den som har færrest antall tekster fra Bibelen, at brukeren får en mulighet til å gå inn i en tekst, reflektere rundt den og svare på flere ulike spørsmål knyttet til teksten og til eget liv. I denne delen oppfylder *Nettkonfirmant* Plan for trosopplærings målsetting om å la konfirmanten jobbe med egen tro og undring, men det burde kommet tidligere i opplegget slik at brukeren hadde blitt bedre kjent med meningsskapende innhold i Bibelen på et tidligere stadium. Slik kan brukeren plassere sin fortelling i den store fortellingen også etter at Bibelen har blitt godt introdusert.

En annen utfordring for *Nettkonfirmant* er å møte hvordan Plan for trosopplæring legger opp til at det tas kanskje for gitt at konfirmanter har vært en naturlig del av kirken i tiden frem mot konfirmantalden. Plan for trosopplæring uttrykker at konfirmantene skal være innom alle hovedtemaene i trosopplærings innhold, men at det sees i lys av menighetens totale trosopplæringsplan. Det tas et utgangspunkt i at innhold velges med tanke på hva de har vært igjennom tidligere og at konfirmasjonstiden skal fungere som en videreføring. Det vil kanskje fungere enkelte steder, men det er ikke en selvfølge at de som melder seg på til konfirmasjonstiden har en tro eller en kirkeerfaring fra før.

Jeg tenker det er viktig i utviklingen av et konfirmantopplegg å ta i betraktning at Bibelen og kristen tro kan være helt nytt for noen. På dette punktet treffer *Nettkonfirmant* bedre enn det Plan for trosopplæring legger opp til, ved å gi en introduksjon, både historisk og praktisk, i både Bibelen og kristen tro. *Nettkonfirmant* gir en mulighet til å starte fra begynnelsen med en gradvis oppbygging av temaer som skal være en del av konfirmasjonstiden. *Nettkonfirmant* er ikke lagt opp slik at brukeren må ha mange forkunnskaper om kristen tro eller bibelkunnskap. Her er det likhet mellom *Nettkonfirmant* og *Konfirmantbibelen*, slik den presenteres i artikkelen til Johnsen et al. (2018, s. 81). Bibelen blir satt i kontekst slik at brukeren av opplegget ikke blir presentert for at det finnes én riktig måte å forstå Bibelen.

Nettkonfirmant er utviklet som et helhetlig konfirmantopplegg, men et opplegg som også kan fungere som et supplement i menigheter. I forhandlingsrommet (Aadland, 2021, s. 187) hvor avgjørelsene og avgrensningene i *Nettkonfirmant* er tatt vil jeg gå ut ifra at begge disse tankene har fått sin plass. Det skal kunne fungere som et supplement, men samtidig skal det kunne stå på egne ben for de som kun får *Nettkonfirmant* som sitt konfirmantopplegg. Om det er på grunn av sykdom, avstand eller andre grunner, så gir *Nettkonfirmant* et innblikk og en oppbygging i temaene som beskrives i Plan for trosopplæring.

4 Avslutning

4.1 Hovedfunn og nye perspektiver

I denne oppgaven har jeg sett på hvilke funksjon og rolle Bibelen har i *Nettkonfirmant*. Etter å ha analysert fire av leksjonene i konfirmantopplegget vil jeg konkludere med at det ikke finnes én rendyrket rolle og funksjon for Bibelen. Som nevnt innledningsvis kan formidling og bibelforståelse endre seg fra person til person, og den samme tanken kommer til syne i *Nettkonfirmant*. Bibelens rolle avhenger av hvordan den blir presentert, både med tanke på mengde, og hvilke avgrensninger som er tatt før den blir presentert.

Jeg har vist til tre ulike definisjoner for idealtyper for bibelforståelse, og identifisert *Bibelen som faktagarantist*, *Bibelen som moralsk veileder* og *Bibelen som fasit på eksistensielle spørsmål* i *Nettkonfirmant* ved å peke på typiske egenskaper som viser seg i bibelbruken i konfirmantopplegget. I en større oppgave ville det sikkert vært mulig å identifisere enda flere.

Jeg har fått et nytt perspektiv på hva det gjør med en tekst når dens egen kontekst forsvinner, og hvordan man kan bruke et enkelt bibelvers og sitater til å både støtte oppunder en påstand, men også hvordan det kan brukes på en oppbyggelig måte for den som mottar det. Bibelens tekster er åpne for tolkning av alle som skal ta de i bruk, og selv om de tas ut av egen kontekst så er ikke det nødvendigvis feil. Det skaper igjen ulike tolkninger og forståelser, og vil påvirke hvordan Bibelen oppleves av den som er mottaker.

Jeg har sett hovedmålet med bibelbruk *Nettkonfirmant* ikke skiller seg stort fra de andre konfirmantbøkene som er redegjort for i teoridelen, eller fra tidligere konfirmantopplegg jeg selv har brukt. Hovedmålet svarer til Plan for trosopplærings målsetting om å la konfirmanter bli kjent med Bibelen som bok og Bibelens store fortelling. Men et nytt perspektiv jeg tar med meg videre etter arbeidet med denne oppgaven, er at konfirmantens egen fortelling trenger å flettes mer inn. Man kan få et inntrykk av at det er få av konfirmantbøkene og oppleggene som presenteres i denne oppgaven, som fullt og helt klarer å oppnå målet om å få konfirmantene til å se sin egen fortelling i lys av Bibelens store fortelling. Enten blir det et for stort fokus på Bibelen, slik at konfirmantens fortelling får mindre plass. Eller så blir det et for stort fokus på konfirmanten, slik at Bibelen får mindre plass.

Et av funnene fra analysen er at Bibelen i *Nettkonfirmant* starter med å ta mye plass og deretter forsvinner mer og mer i konfirmantopplegget. I *Nettkonfirmant* får altså både Bibelen stor plass og deretter får konfirmantens egen fortelling mer og mer plass. Men samtidig klarer ikke konfirmantopplegget helt å fremstille det som to fortellinger som fungerer sammen. Her dukker spørsmålet opp igjen fra tidligere i oppgaven om dette egentlig er en svakhet? Og om det er et mønster man kan finne i andre konfirmantopplegg? Jeg skal ikke påstå at ingen konfirmantopplegg klarer å finne en mellomvei her, dette er som sagt et funn jeg har gjort i min analyse av et skrevet opplegg og er ikke representativt for en konfirmants brukeropplevelse. Jeg har vurdert at dette ikke trenger å være en svakhet, men at det er et tema som kan være spennende og se nærmere på i videre undersøkelser.

Et annet funn er også hvordan Bibelen i *Nettkonfirmant* ofte blir presentert i bruddstykker. Korte avsnitt og sitater gjengis av ulike grunner. I noen få tilfeller kan det til og med virke som om det er lagt med et kort bibelvers på tampen fordi det manglet akkurat der. Dette baserer jeg kun på egen oppfatning da bibelverset virker malplassert og oppleves uten relevans og kontekst.

I denne oppgaven har jeg flere ganger vært inne på at en mulig vei videre kan være å intervju konfirmanter som har tatt konfirmantoppleggene i bruk og sett spesifikt på hva de sitter igjen med etter fullført opplegg. Det er naturlig nok en utfordrende og vanskelig oppgave å presentere hele Bibelens tekstutvalg for konfirmantene innenfor de rammene som er satt for konfirmasjonstiden. Men det skal heller ikke, etter min mening, være opplevelsen av «jo flere, jo bedre».

Jeg fant også at bibeltekster presenteres ulikt i de ulike leksjonene, og at det er først i leksjonene hvor det er få tekster at det legges opp til muligheten til å arbeide mer grundig med teksten. Nye perspektiv arbeidet med denne oppgaven har gitt meg gjør at jeg mener at det er først i det øyeblikket en konfirmant får gå inn i en tekst, og analysere og jobbe med den selv, at det skapes et rom hvor konfirmanten gis muligheten til å se sin egen fortelling i lys av Bibelens store fortelling.

Disse funnene har gitt meg nye perspektiv på bibelbruk i konfirmantundervisning, som jeg vil ta med meg videre i arbeid med konfirmanter.

4.2 Oppsummering

Tema for denne oppgaven har vært bibelbruk i konfirmantundervisning. Mitt mål med oppgaven var å få en ny innsikt i et tema som er en stor del av min praksis som pedagog i kirken. Med en bred erfaring fra konfirmantarbeid i menighet, har jeg med denne oppgaven kunnet få nye perspektiver, som kan være med videre for å se på tilnærmingen til Bibelen i et konfirmantopplegg. Det valgte materialet i denne oppgaven har vært *Nettkonfirmant* som er et heldigitalt konfirmantopplegg. Mitt mål med denne oppgaven var å få et dypere innblikk i hva og hvordan vi formidler Bibelen til konfirmanter, og hva vi noen ganger ikke formidler.

Ved å gjennomføre en kvalitativ innholdsanalyse har jeg analysert *Nettkonfirmant* i lys av teoretiske perspektiver innen bibelbruk og tilnærmingen til Bibelen. Jeg har stilt spørsmål både ved tekstutvalg og Bibelens rolle i fire utvalgte leksjoner i *Nettkonfirmant*, og sett nærmere på temaene de handler om. For å svare på problemstillingen har jeg analysert bruken av bibeltekstene i konfirmantopplegget, men også sett på bibelbruken i *Nettkonfirmant* i et helhetlig perspektiv. Samt å belyse *Nettkonfirmant* i lys av målsettinger fra Plan for trosopplæring. Jeg har også sett på ulike bibelforståelser i teorien som er presentert, og forsøkt å identifisere disse idealtypene for bibelforståelse i *Nettkonfirmant: Bibelen som faktagarantist*,

Bibelen som moralsk veileder og Bibelen som fasit på eksistensielle spørsmål. I analysen gjenoppdaget jeg både kjente perspektiver, som jeg har drøftet med utgangspunkt i min egen erfaring og i lys av teori, men også flere funn som har gitt meg nye perspektiver og tanker innenfor tema bibelbruk i konfirmantundervisning.

5 Litteratur

Aadland, I. (2019). *Kvinna i den kulturelle bibelen. Ein analyse av nyare norske barne- og ungdomsbiblar*. Prismet, årgang 70, hefte 2, s. 141-159. <https://doi.org/10.5617/pri.6957>

Aadland, I. (2021). «Nestekjærleiksbibelen»: Bibel, verdiar og rammeplan i barnehagar med utvida kristent formål. Horrigmo, I K. J. & Rosland, K. T. (Red.), *Fagdidaktikk for SRLE* (s. 174-188). Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Bibelen: Den hellige skrift: Den gamle og Det nye testamentet. (2011). (Bokmål utg.) Det norske bibelselskap. Oslo: Bibelselskapet.

Den norske kirke (2010). *Gud gir - vi deler: Plan for trosopplæring i Den norske kirke*. Oslo: Kirkerådet.

Dysthe, O., Hertzberg, F. & Hoel, T. L. (2010). *Skrive for å lære: Skrivning i høyere utdanning* (2. utg.). Oslo: Abstrakt forl.

Everett, Euris L. & Furseth, Inger. (2012). *Masteroppgaven – Hvordan begynne- og fullføre*. (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Grønmo, S. (2020, 5. oktober). Innholdsanalyse. Bolstad, E. (Red), *Store norske leksikon*. [innholdsanalyse – Store norske leksikon \(snl.no\)](https://snl.no/innholdsanalyse)

Johnsen, E. T., Kirkemo, E., Mysen S. J. & Gillebo, M. (2018). *Fra katekisme til liberal pietisme*. Prismet, årgang 69, hefte 1, s. 69-84. <https://doi.org/10.5617/pri.6154>

Leganger-Krogstad, H. (2018). *Hvordan foregår bibelundervisningen i trosopplæringen i Den norske kirke*. Oslo: Den teologiske menighetsfakultet. MF-rapport 4:2018. Hentet fra [MF Open: Hvordan foregår bibelundervisningen i trosopplæringen i Den norske kirke?](#)

Leganger-Krogstad, H. (2019). *Barns og unges respons på bibelundervisning i Den norske kirke*. Oslo: Den teologiske menighetsfakultet. MF-rapport 1:2019. Hentet fra [MF Open: Barns og unges respons på bibelundervisning i Den norske kirke](#)

Midttun, A., Tveito, H. B. S., & Joachimsen, K. (2018) *Bibelen i utvalgte lokale trosopplæringsplaner i Den norske kirke*. Oslo: Det teologiske menighetsfakultet. MF-rapport 1: 2018. Hentet fra [MF Open: Bibelen i utvalgte lokale trosopplæringsplaner i Den norske kirke](#)

Sjømannskirken. (u.å.). *Nettkonfirmant*. Nettkonfirmant.no [Konfirmant i Sjømannskirken \(sjomannskirken.no\)](#)

Skirbekk, S. & Tjora, A. (2023, 22. januar). Idealtipe. Bolstad, E. (Red.), *Store norske leksikon*. [idealtipe – Store norske leksikon \(snl.no\)](#)

Sommerfeldt, A. (2019). *Diakonal bibellesning – nødvendig i trosopplæringen*. Prismet, årgang 70, hefte 2, s. 167-176. <https://doi.org/10.5617/pri.6959>

6 Vedlegg

6.1 Vedlegg 1, Oversikt over tekstutvalget i Nettkonfirmant

Leksjon:	Tekster:
Konfirmanttiden	Matt 28,18-20 Matt 22,37-39 1. Kor. 13 Joh 3,16
Bibelen Tekster som brukes i praktisk øvelse for å slå opp i Bibelen: 1 Pet 5, 8 Klag 3, 10 Neh 4, 3	Joh 20,31 Matt 28,18-20 1. Kor 15 Apg 9,1-25 1 Kor 15 2. Pet 1,16

Matt 19,24	Luk 1,1
Job 38, 3	Joh 20,13-31
3. Mos 11	Joh 15,12-13
Åp 9,10	Ordsp 6,6-11
Tro & Tvil	Joh 20,25
	1 Pet 1,3
	Ef 2,8-9
	Rom 10,9-10
	2. Pet 1,16-18
	1. Kor 15
Gud vår skaper	1. Mos 1
	1. Mos 1,26-27
	1. Mos 2
	1. Mos 3
	Luk 15,11-24
	Rom 1,19
	Joh 1,18
	Luk 15,11-32
	1. Sam 2,2
	2. Mos 34,6

	<p>1. Joh 4,8</p> <p>Sal 90,2-4</p> <p>Joh 10,30</p> <p>Joh 15,26</p>
Gud og meg	<p>1. Mos 1,26-28</p> <p>Sal 8</p> <p>Matt 28,20 – Kun halve verset. Siste setning.</p> <p>Joh 3,16</p> <p>Rom 8,38-39</p> <p>Joh 8,12</p>
Jesus vår frelser	<p>1. Kor 15</p> <p>Apgj 1,9</p> <p>Matt 16,13-14</p> <p>Matt 16,15-16</p> <p>Joh 3,16</p> <p>Luk 18,18-27</p> <p>Matt 22,37</p> <p>Joh 8,12</p> <p>Joh 10,7-10</p> <p>Joh 10,11-16</p>

	<p>Joh 14,6</p> <p>Luk 10,27</p> <p>Joh 11,25</p> <p>Matt 7,3</p> <p>Matt 7,12</p> <p>Matt 11,28</p> <p>Matt 28,20</p>
Tilgivelse og nåde	<p>Luk 15,11-32</p> <p>1. Joh 1,9</p>
Den hellige ånd	<p>Joh 16,7</p> <p>1 Kor 12</p> <p>Gal 5,19-24</p> <p>Matt 7,17</p> <p>Rom 12,4-6</p> <p>Joh 14,26</p>
Budene	<p>Luk 10,30-37</p> <p>2. Mos 20</p> <p>3. Mos</p> <p>Matt 7,12</p> <p>Rom 8,1</p>

	Luk 10,25-37
Hva er da et menneske?	Luk 1,28-29 Luk 2,9-10 Mark 6,49-50 Matt 28,5 Joh 15,7 Joh 3,16 1. Kor 13

(Sjømannskirken, u.å.) og (Bibelselskapet, 2011)